

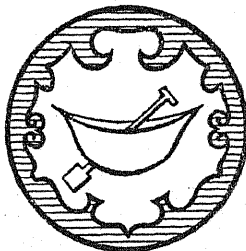
DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 1—2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 30.—
Miesięcznie . „ 10.—

M. ŁODZI

Ogłoszenie : Wiersz petitowy (trzy szpalty na stronie) Mk. 3.—Przed tekstem Mk. 8.— za wiersz (dwie szpalty na stronie). Drobne 40 fen. za wyraz.

Cena egzemplarza 3 Marki

№ 20. (31.)

Łódź, wtorek, 18 maja 1920 r.

Rok II.

Memorjał Magistratu m. Łodzi.

W sprawie krytycznego stanu finansów miejskich.

DO

MINISTERSTWA SKARBU w WARSZAWIE

W Odezwie do Ministerstwa Skarbu z dnia 16 marca r. b. za №1873/20 i Magistrat m. Łodzi, przedstawivszy w ogólnych zarysach stan finansowy miasta, usiłował wykazać, że samorząd wielkomiejski w nowoczesnem tego słowa znaczeniu nie da się utrzymać bez planowej a wydatnej pomocy ze strony Rządu. Od owej chwili stan finansów miejskich znacznie się pogorszył, bo gdy z jednej strony wydatki na skutek niczem nieskrępowanej orgji paskarskiej wzrosły w sposób wprost zawrotny, Magistrat z drugiej strony — jak to widać z załączonej odezwy do Ministerstwa Skarbu, dotyczącej specjalnie podatków, — nie doznaje od Ministerstwa Skarbu żadnego prawie poparcia w urzeczywistnieniu swoich zamierzeń skarbowych, zmierzających bądź do rozszerzenia istniejących już źródeł podatkowych, bądź do stworzenia nowych.— W wyżej przytoczonej odezwie Magistratu z dnia 16 marca r. b. Magistrat, opierając się na danych ówczesnych, przewidywał wzrost budżetu z 80.000.000 marek (rok 19/20) do mk. 110—120 milionów (rok 1920/21), ustalając niedobór w bieżącym roku administracyjnym w wysokości mk. 55.000.000.— Przewidywania te, jak życie niebawem wykazało, były zbyt optymistyczne i nowa fala drożyzny w niwecz obróciła wszelkie poprzednie wyliczenia. Magistrat m. Łodzi zakończył już pierwsze czytanie zamierzeń skarbowych większości wydziałów Magistratu na bieżący rok administracyjny, które w porównaniu z zamierzeniem skarbowem poprzedniego okresu — jak widać z załączonej tablicy — wykazuje wzrost w wydatkach o przeszło 150%. Opierając się na tych danych, wnioskować należy, że jeśli budżet m. Łodzi w roku ubiegłym wynosił 80 miljo-

nów marek, to w bieżącym roku wynosić będzie conajmniej mk. 200 milionów, o ile warunki nie ulegną zmianie, co jest zresztą zupełnie wykluczone, bo nie dalej jak na ostatniem posiedzeniu z dnia 10 b. m. Rada Miejska widziała się zmuszoną podwyższyć pensje pracowników miejskich wszelkich kategorii o 50% i powzięła odpowiednią w tym względzie uchwałę. Zgodnie z przytoczoną już odezwą Magistratu z dnia 16 marca pensje te od marca wynosiły łącznie $3\frac{1}{2}$ miliona marek miesięcznie, obecnie (w maju) wynosić będą $5\frac{1}{4}$ milionów marek.

Jeśli przeto przypuścić, że pensje utyzymają się na tym samym poziomie (co jest zupełnie wykluczone), to przewidzieć należy na pozostałe 11 miesięcy bieżącego roku administracyjnego przyrost budżetu w wysokości mk. 19.250.000.— ($5.250.000 - 3.500.000$) X 11 = 19.250.000.— tak, że całkowity budżet m. Łodzi w wydatkach wynosić będzie około mk. 220.000.000 przy niezmiennych warunkach.

Przechodząc do wpływów, nadmienić należy, że do odezwy z dnia 16 marca Magistrat dołączył zamierzenie wpływów z opłat i podatków na bieżący rok administracyjny, zamykające się sumą mk. $45\frac{1}{2}$ milionów, t. j. przeszło **trzykrotnie** przewyższającą analogiczną sumę w poprzednim okresie. W zamierzeniu tym figuruje pozycja 19. — 15 milionów marek, jako „podatek od gazu i elektryczności“. Magistrat zachęcony poparciem wiceministra Skarbu. p. Weinfeldta, powziął zamiar znacznego podwyższenia podatku miejskiego od elektryczności (światła i siły) obok opodatkowania wszelkiej energii, bądź elektrycznej, wytwarzanej niezależnie od Elektrowni Miejskiej, bądź też mechanicznej. Wpływ z tego tytułu wynosiłby przypuszczalnie około 80 milionów marek, ogólną przeto sumę w wyżej przytoczonym zestawieniu wpływów należałoby podnieść jeszcze o 15 milionów, co stanowiłoby łącznie przeszło 60.000.000 mk. Przewidywany przeto niedobór w roku bieżącym wynosić będzie conajmniej mk. 160.000.000.— ($220.000.000 - 60.000.000 = 160.000.000$).

Magistrat m. Łodzi mógłby wpływy znacznie zwiększyć (a więc zmniejszyć niedobór), gdyby nie był w tak wielkim stopniu krępowany polityką Ministerstwa Skarbu, które projekty podatkowe Magistratu m. Łodzi bądź ryczałtowo odrzuca, (dodatek do podatku od zysków wojennych, dodatek do podatku przemysłowego, podatek szacunkowy), bądź wstrzymuje na czas nieokreślony (podatek od ładunków), o czym traktuje osobno załączona przy niniejszym odezwa. Łódź jest wielkiem środowiskiem uruchamiającego się przemysłu i jako takie ukrywa w swym łonie olbrzymie zasoby i możliwości. Wziąwszy pod uwagę, że obecnie trzecia część przemysłu włókienniczego m. Łodzi jest uruchomiona, przyjąć należy obecną produkcję na mk. 30 miliardów rocznie.

Komunalny system podatkowy, któryby w wynikach swoich był równoważny opodatkowaniu produkcji tylko w wysokości $1\frac{2}{3}\%$ — a przemysł nasz z wielką łatwością wytrzymałby opodatkowanie znacznie wyższe — przyniósłby miastu 150.000.000.— rocznego dochodu.

Magistrat m. Łodzi nie widzi innej drogi przywrócenia równowagi budżetowej miasta, jak właśnie opodatkowanie przemysłu, co jest samo przez się zrozumiałe i słuszne. i domaga się od Ministerstwa Skarbu przyznania mu pewnej jasno określonej w tym względzie samodzielności. Polityka finansowa Ministerstwa Skarbu, względem naszego samorządu, jeśli nadal ma pozostać taką, jaką dotychczas była, musi w swoich wynikach samorząd ten doprowadzić do zupełnej ruiny, lub w najlepszym razie skazać go na żywot bezkrwisty, podtrzymywany jedynie subwencjami rządowymi, co dla samorządu jest bezwzględnie szkodliwe, dla Państwa uciążliwe a dla Magistratu tak bogatego, jak Łódź, miasta wysoce upokarzające. To też **postulat pewnej niezależności polityki finansowej jest dla nas kwestją pierwszorzędną i przy uwzględnieniu postulatu tego przez Ministerstwo Skarbu, jakoteż przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nietylko zostałaby przywrócona równowaga budżetowa, ale samorząd nasz po krótkim stosunkowo czasie mógłby stanąć na wyżynach niebywałych, świecąc przykładem dla całej Rzeczypospolitej, w przypuszczeniu naturalnie, że przemysł stopniowo będzie się uruchamiał.**

Magistrat m. Łodzi żywi nadzieję, że Ministerstwo Skarbu zechce z całą sumiennością rozpatrzyć postulat powyższy, bez uwzględnienia którego dalsze istnienie samorządu w Łodzi w szerokim tego słowa znaczeniu stanie się niebawem zupełnie niemożliwym.

Zanim jednak postulat powyższy zostanie przyjęty i równowaga budżetu przywrócona, Magistrat m. Łodzi, celem pokrycia części niedoboru budżetowego za bieżący rok administracyjny, prosi Ministerstwo Skarbu o wyasygnowanie jednorazowo mk. 20.000.000.— dla zaspokojenia potrzeb najpilniejszych, niecierpiących zwłoki, oraz mk. 5.000.000.— miesięcznie, poczynwszy od dnia 1 czerwca do końca roku budżetowego, t. j. łącznie **mk. 70.000.000.—**. Jest to minimum, które nam umożliwi jaką taką egzystencję, zwłaszcza, jeśli się uwzględni, że pensje pracowników (urzędników etatowych i nietatowych, dietarjuszy, robotników i nauczycieli szkół powszechnych), — jak wyżej przytoczono—stanowią pozycję mk. 5.250.000.—. Aby istnieć, Magistrat musi przedewszystkiem mieć pewność bezwzględną, że nie zabraknie mu funduszy na wynagrodzenie dla swoich pracowników.

Do potrzeb najpilniejszych, dla których zaspokojenia Magistrat prosi o wyasygnowanie jednorazowo mk. 20.000.000.— należą:

inwestycje dla Gazowni Miejskiej, o której była mowa w kilkakrotnie już przytocznej odezwie naszej z dnia 16 marca r. b., a dla poczynienia których pieniądze muszą być wydatkowane zgóry i to niezwłocznie pod groźbę przerwania dostawy gazu dla przemysłu i użytku domowego,

	mk.	10.000.000.—
kontyngens cukru	„	5.000.000.—
pensje za maj	„	5.000.000.—

Razem mk. 20.000.000.—

Pozatem Magistrat widzi się zmuszonym prosić Ministerstwo Skarbu o łaskawe porozumienie się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Ministerstwem Aprowizacji, celem dalszego odroczenia Magistratowi m. Łodzi spłaty długu w wysokości mk. 10.000.000.—, należnego Państwowemu Urzędowi Zbożowemu, Ministerstwo Aprowizacji zażądało bowiem kategorycznie natychmiastowego zwrotu sumy powyższej pod groźbą przerwy dalszej dostawy mąki i zboża. Obecny stan finansowy nie pozwala Magistratowi długu tego uiścić.

Magistrat m. Łodzi żywi nadzieję, że Ministerstwo Skarbu raczy wejrzeć w krytyczne położenie m. Łodzi i wspólnie z przedstawicielami Rady Miejskiej i Magistratu zechce naszkicować projekt planowej i systematycznej akcji finansowej, celem uzdrowienia gospodarki miejskiej, oraz umożliwienia dalszego utrzymywania w biegu maszyny miejskiej.

Łódź, dnia 11 maja 1920 roku.

Wiceprezydent

(—) Faterson.

Memorjał Magistratu m. Łodzi

w sprawie bezprawnego podwyższenia taryfy przez Urząd
Elektryfikacyjny.

Do

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH w WARSZAWIE.

Magistrat m. Łodzi został zaskoczony załączonym przy niniejszym ogłoszeniu Urzędu Elektryfikacyjnego przy Ministerstwie Handlu i Przemysłu. — Na mocy umowy koncesyjnej z Elektrownią podwyższenie taryfy może nastąpić tylko za zgodą Rady Miejskiej. W czasie urzędowania nowego Magistratu taryfa została już kilkakrotnie podwyższona, ale zawsze w porozumieniu z Elektrownią i na mocy uchwały Rady Miejskiej. Zarząd Elektrowni nigdy jednak nie był zadowolony z ustępstw Magistratu i Rady Miejskiej, ustępstw, które opierały się na ścisłym obliczeniu samokosztu 1 kw. godz. dokonywanym jaknajskrupulatniej i jaknajsumienniej przez rzeczoznawców Magistratu, i zabiegał gorliwie o pominięcie kontroli samorządu celem należytego zaspokojenia własnych apetytów. Starania Dyrekcji zostały snać uwieńczone pomyślnym skutkiem, o czym świadczy załączone ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi podziela w zupełności zapatrywanie Rady Miejskiej które wyraziło się w uchwale, jednomyślnie powziętej na posiedzeniu w dniu 10 b. m., a zakomunikowane dziś telegraficznie Ministerstwu.

Magistrat jest zdania, że Urząd Elektryfikacyjny, powołany do życia na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 marca ub. r., jest jedynie organem kontrolującym i opiniodawczym, że przeto w danym wypadku przywłaszczył sobie władzę prawodawczą, która jest wyłącznym przy-

wilem Sejmu. Wiadomo Magistratowi, że Minister Przemysłu i Handlu przedstawił Radzie Ministrów do Zatwierdzenia projekt ustawy o zmianie cen za dostarczanie energii elektrycznej celem złożenia go Sejmowi Ustawodawczemu. Projekt ten został Magistratowi nadesłany przez Związek Miast dla wyrażenia o nim opinii. Jestto jeden dowód więcej, że Urząd Elektryfikacyjny uprzedził Sejm Ustawodawczy, przywłaszczywszy sobie jego atrybucje. Bezprawnie narzucił miastu taryfę, opracowaną podług swego uznania, bez zaciągnięcia opinii najważniejszego kontrahenta, jakim jest Magistrat, bez zawiadomienia go nawet zawczasu o zamierzonej podwyżce taryfy. Mamy tu do czynienia z jaskrawym, niesłychanym pogwałceniem samorządu, które domaga się natychmiastowego i energicznego przeciwdziałania.

Nagå a nieproszona interwencja Urzędu Elektryfikacyjnego oprócz strony moralno-prawnej, ma jeszcze dla Magistratu m. Łodzi stronę materialno-fiskalną. Wobec tego, że Ministerstwo Skarbu systematycznie, a wytrwale odrzuca wszelkie projekty podatkowe Magistratu m. Łodzi, godzące jakoby w interesy klas posiadających, Magistrat m. Łodzi widział się zmuszonym wkroczyć na drogę podatków pośrednich i poparty zachętą Ministerstwa Skarbu powziął zamiar znacznego powiększenia podatku miejskiego od elektryczności w związku z opodatkowaniem całej energii mechanicznej, która zasila Łódź przemysłową. Podatek ten, wymierzony w skromniejszym zakresie, niż to ostatnio uczynił Urząd Elektryfikacyjny przysporzyłby miastu conajmniej mk. 30.000.000.— rocznie, i stałby się na przyszłość jedną z najważniejszych pozycji naszego budżetu. Urząd Elektryfikacyjny jednym pociągnięciem pióra przekreślił te zamiary, które bliskie już były urzeczywistnienia, wyrządziwszy miastu krzywdę niesłychaną i przyprawiając je o straty, które dosięgną setek milionów, o ile bezprawne rozporządzenie Urzędu Elektryfikacyjnego utrzyma się w mocy.

Magistrat m. Łodzi widzi w rozporządzeniu powyższem jedynie obronę nie Elektrowni, lecz interesów wielkiego kapitału, akcjonariuszy Elektrowni, rekrutujących się w olbrzymiej części z cudzoziemców: Niemców i Szwajcarów.—i to z uszczerbkiem dla miasta, z pogwałceniem praw miejskich. Taryfa podług powyższego rozporządzenia wynosić ma za światło 4,65, za siłę mk.2.—. Ponieważ jak to stwierdzili rzeczoznawcy Magistratu samokoszt jednej kw. godz. światła wynosi mk. 1.65, zaś 1 kw. godz. prądu mk. 1.45, czysty zysk Elektrowni na 1 kw. godz. światła wynosić ma mk. 3.—, na 1 kw. godz. prądu mk. 0.55. Produkcja miesięczna wynosi obecnie:

400.000 kw. godz. światła á mk. 3.— = 1.200.000.—

19.000 „ „ prądu „ „ 0,55 = 1.045.000.—

razem przeto wynosić będzie czysty zysk
miesięczny

mk. 2.245.000.—

czyli rocznie mk. 26.940.000.—, który jakoby ma być obrócony na inwestycje. Takie postawienie sprawy uczyni wykup Elektrowni przez miasto zupełnie niemożliwym.

Gdyby rozporządzenie Urzędu Elektryfikacyjnego miało utrzymać się w mocy, miasto zostałoby pozbawione niemal wszelkich znaczniejszych źródeł dochodu i nie mogłoby się poruszać nawet w szczyptych granicach finansowych, zakreślonych nam dotychczas przez Ministerstwo Skarbu. Samorząd wobec tego byłby skazany na zupełną zagładę.

Wobec powyższego Magistrat m. Łodzi prosi najusilniej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych o natychmiastową interwencję celem uzyskania niezwłocznego odwołania powyższego rozporządzenia Urzędu Elektryfikacyjnego, beprawego w swej formie, krzywdzącego miasto w swej istocie.

Magistrat m. Łodzi żywi nadzieję, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, powołane do obrony i krzewienia idei samorządu, żywo odczuje cios, jaki zadany został gospodarce miejskiej i że dołoży wszelkich starań, by decyzja w sprawie poruszanej była zakomunikowana telegraficznie Magistratowi najpóźniej do następnego posiedzenia Rady Miejskiej, które odbędzie się w poniedziałek, dn. 17. b. m.

Łódź, d. 11 maja 1920 r.

Wiceprezydent

(—) Faterson.

Dział Sprawozdawczy.

Z obrad Magistratu.

№ 762. W związku z ustaleniem w pierwszym czytaniu budżetu Urzędów Mieszkaniowego i Rozjemczego na rok administracyjny 1920/21, postanowiono podwyższyć z dniem 15. maja 1920 r. wynagrodzenia dla ławników sądów rozjemczych z mk. 15.—do mk. 50.— za sesję.

№ 766. Zatwierdzono uchwałę **№ 4** Wydziału Budownictwa z dnia 29 kwietnia 1920 r. powierzenia firmie wiertniczej S. Bartczak i W. Kusak, na podstawie ograniczonej konkurencji, utrzymania w porządku 26 studzien miejskich od dnia 1 maja 1920 r. do dnia 1 kwietnia 1921 r. za cenę mk. 27.000.—

№ 772. Przychylono się częściowo do podania sekretarzy parafii rzymsko-katolickich w Łodzi z dnia 1 marca 1920 r. i uchwalono przyznane im uchwałą Magistratu **№ 12** z dnia 18. sierpnia 1919 r. wynagro-

denie za prace, wykonywane dla Wydziału Statystycznego, podwyższyć z dniem 1. kwietnia 1920 r. z mk. 50.— do mk. 100.— miesięcznie na osobę.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół.

35 (II sesji posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 10 maja 1920 r.

Komplet radnych: 73. Komplet członków Magistratu: 11. Obecnych radnych: 45. Obecnych członków Magistratu: 11.

Posiedzenie otworzył o godz. 7 min. 25. wiecz. zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej, r. L. Kern. w obecności quorum Rady Miejskiej (56 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy: St. Rapalskiego i K. Sadoczyńskiego, oraz sekretarza Prezydium p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego przewodniczący wygłasza przemówienie okolicznościowe z racji wkroczenia wojsk naszych do Kijowa, wzywa członków Rady M. do złożenia hołdu żołnierzowi polskiemu oraz wznosi okrzyk na cześć Armji.

Obecni, podchwytnąc okrzyk, wyrażają swe uznanie przez powstanie z miejsc.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienie radnych: Baumgartena, Bińkowskiej, Borysławskiego, Chwałbińskiego, Danielewicz, Fichny, Jarbluma, Kapłana, Kenigsberga, Kotkowskiego, Koźmińskiego, Kropfa, Krause, Lubońskiego, Macińskiej, Pogonowskiego, Pola, Przybylskiego, Pudlarza, dr. Rozenblatt, Udzieszowskiego, Waszkiewicz, Wilczyńskiego, Zakrzewskiego i Zażyckiego, usprawiedliwiających swą nieobecność na posiedzeniu dzisiejszem.

2. Odezwy wystosowane przez Magistrat do Wojewody Łódzkiego oraz Prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Łodzi o jaknajszyszą interwencję w sprawie zwolnienia zaarrestowanego sekretarza Związku Zawodowego robotników przemysłu włóknistego względnie pociągnięcia do odpowiedzialności winnych katowania i bicia p. J. Morgentala, (w związku z odnośnym postanowieniem Rady M. z dnia 21 kwietnia r. b.).

3. Odezwę Magistratu wzgl. Wydz. Plan-tacyj Miejskich w sprawie uprzątnania ulic i placów miejskich oraz unormowania wywozu śmieci i nieczystości.

4. a) Petycję koncesjonowanego Biura rozlepiania afiszów, Kooperatywy inwalidów wojskowych w Łodzi, w sprawie koncesji, udzielonej przez Magistrat wzgl. obniżenia do połowy tenuty dzierżawnej,

b) oświadczenie Prezydjum, że sprawie nadany będzie właściwy bieg.

5. a/ interpelację r. Rapalskiego i tow. w sprawie petycji Związku Zawodowego felczerów o przywrócenie istniejących przed wojną stanowisk felczerów szpitalnych.

b) Oświadczenie przewodniczącego, że sprawa ta znana jest przedworniczącego, że nadany jej został właściwy bieg, odnośne zaś szczegółowe wyjaśnienia udzielone zostaną na posiedzeniu Rady w tygodniu przyszłym.

Uchwalono:

I. W sprawie powiększenia poborów pracowników Zarządu Miejskiego:

Rada M., przychylając się do wniosku Magistratu № 746 z dnia 30 kwietnia r. b., postanawia:

l) podwyższyć z dniem I maja r. b. pobory:

a) robotnikom stałym na robotach miejskich do mk. 75.— dziennie,

b) robotnikom sezonowym na robotach publicznych do mk. 60.— dziennie,

c) urzędnikom wszystkich klas (z wyjątkiem „A^a) o 50% wszystkich poborów,

d) urzędnikom kl. „A^a — indywidualnie, po porozumieniu się z zainteresowanymi.

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(Uchwałę powzięto jednomyślnie.)
(fr. Bund i P.—S. w głosowaniu udziału nie brały.)

II. W sprawie podwyższenia poborów członków Magistratu:

Rada M. postanawia

l) podwyższyć z dniem I. maja r. b. pobory członków Magistratu o 50%,

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(Uchwałę powzięto jednomyślnie.)

III. W sprawie podwyższenia taryfy tramwajowej:

Rada M., przychylając się do wniosku Magistratu № 788 z dnia 10. maja r. b., postanawia:

l) podwyższyć taryfę tramwajową

a) dla dorosłych do mk. 2.— do godz. 9-ej rano, mk. 3.— od 9-ej do 9.30 wieczorem i mk. 5.— od godziny 9.30 do 11.30 wieczorem.

b) za korespondencję do godz. 9-ej rano mk. 1.—, od 9-ej rano do 9.30 wiecz. mk. 1.50 i od godz. 9.30 wiecz. do 11.30 wiecz. mk. 2.—,

c) dla młodzieży szkolnej do mk. 1.— za przejazd, przyczem do godz. 9-ej rano dany bilet bez osobnej dopłaty daje prawo przesiąść się raz jeden w określonym kierunku,

d) dla wojskowych do mk. 1.—, bez względu na porę dnia przyczem do godz. 9-ej rano dany bilet bez osobnej dopłaty daje prawo przesiąść się raz jeden w określonym kierunku.

e) za bilety miesięczne do mk. 500.—, przyczem cena biletów miesięcznych dla Magistratu pozostaje dotychczasowa,

2) podwyższoną taryfę wprowadzić w życie z dniem 12. maja 1920 r., pod warunkiem, iż Dyrekcja Kolei Elektrycznej Łódzkiej podniesie pobory zasadnicze pracownikom tramwajowym o 100% od dnia 1. maja 1920 r.

3) od wszystkich biletów pobierać 10% na rzecz Kasy Miejskiej, (z wyjątkiem biletów miesięcznych dla Magistratu), oraz potrącać z biletów dla dorosłych po godz. 9-ej rano po 30 fen. od biletu na fundusz renowacyjny, który winien być wnoszony do Kasy Miejskiej co 10 dni,

4) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

Zgłoszony przez r. Pluciennika projekt podzielenia na sekcje istniejących linii tramwajowych przesłać Magistratowi, jako materiał do obrad nad celowością wprowadzenia w Łodzi taryfy strefowej, (wzw. z odnośnym dezyderatem Rady M. z dnia 16 lutego 1920 r.)

IV. W sprawie interpelacji r. Holenderskiego i tow. w przedmiocie zarządzenia Urzędu Elektryfikacyjnego o podwyższeniu opłat za energję elektryczną:

W Łódzkich pismach z dnia 8 b. m. ukazało się ogłoszenie Urzędu Elektryfikacyjnego, na mocy którego podwyższa się taryfę za światło o mk. 3.50 i za napęd o mk. 1.15.

Zważywszy,

a) że wszelkie podwyższenie taryfy może nastąpić jedynie tylko na mocy uchwały Rady Miejskiej,

b) że w powyższym rozporządzeniu Urzędu Elektryfikacyjnego, który na mocy rozporządzenia ministerjalnego z dn. 14. marca 1919 r. jest jedynie organem opiniodawczym i kontrolującym, przejawia się przywłaszczenie sobie władzy prawodawczej będącej wyłącznym przywilejem Sejmu Ustawodawczego,

Rada Miejska wyraża jaknajenergiczniejszy protest przeciwko takiemu pogwałceniu praw korporacyji miejskich i Dekretu o Samorządzie Miejskim,— i wzywa Rząd do bezwłocznego cofnięcia powyższego rozporządzenia Urzędu Elektryfikacyjnego najdalej do soboty dn. 15-go b. m., w przeciwnym bowiem razie Rada Miejska wyciągnie z faktu powyższego jaknajdalej sięgające konsekwencje.

Wzywa się Magistrat do niezwłocznego telegraficznego przesłania powyższego postanowienia władzy nadzorczej.

(Uchwałę powzięto jednomyślnie.)

V. W sprawie kupna placu od Teofila Szyktanca:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 617 z dn. 12. kwietnia r. b., postanawia

1) nabyć od Teofila Szyktanca plac nad Jasienią przy zbiegu ulic Wólczańskiej i Pięknej ogólnej przestrzeni około 4457 łokci kw. po mk. 5.— za łokieć kw.,

2) wypłacić 20% należności gotówką, zaś 80% obligacjami miejskimi po cenie nominalnej,

3) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(Uchwałę powzięto jednomyślnie.)

VI. W sprawie podniesienia opłaty za udzielanie adresów.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 635 z dnia 23 kwietnia r. b., postanawia

1) podnieść opłatę za udzielanie adresów z 50 fen. do 1 mk. za adres,

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(Uchwałę powzięto jednomyślnie.)

VII. W sprawie wniosku r. Hilszera i tow. w przedmiocie zarządzenia rewizji uchwały Rady Miejskiej z dnia 24. marca r. b. o otwieraniu i zamykaniu sklepów i zakładów w m. Łodzi:

1) zarządzić rewizję wzmiankowanego postanowienia Rady Miejskiej,

2) sprawę łącznie z petycjami, zgłoszonymi w tej mierze przez właścicieli sklepów technicznych i żelaznych oraz Związków zawodowy pracowników handlowych i biurowych w m. Łodzi jako też Łódzkie Stowarzyszenie pracowników handlowych-żydów p. n. „Wzajemna Pomoc” — przekazać Komisji do spraw ogólnych dla przedstawienia konkretnego wniosku na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Miejskiej.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godz. 9 min. 35 zamyka posiedzenie.

Przewodniczący:

(—) L. Kern.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Rozporządzenia i obwieszczenia rządowe.

Ustawa z dnia 12 marca 1920 r. w przedmiocie przyznania kredytu 10 milionów marek na cele urzędzenia Kas Chorych w b. za-borze rosyjskim.

Art. 1. Przyznaje się do dyspozycji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej 10 milionów marek na wydawanie pożyczek krótko, względnie długoterminowych, nie dłuższych jednak, niż na lat 20, na cele urzędzenia Kas Chorych i Związku Kas Chorych.

Art. 2. Pożyczki długoterminowe wydawane będą na przeciąg pierwszych lat 5 bezprocentowo, warunki spłaty i skale oprocentowania na lata następne ustalone będą przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 3. Pożyczka ta użyta będzie przede wszystkim na kupno, względnie wdzierżawienie budynków dla Kas Chorych i nieodzwone przeróbki oraz inwestycje w tych budynkach, a także na inne potrzeby Kas Chorych i ich Związków.

Art. 4. O sposobie użycia tych pożyczek decyduje Sekcja Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w myśl art. 185 dekretu z dnia 11 stycznia 1919 r. (Dz. Pr. z 1919 r. № 9 poz. 122) o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby.

Art. 5. Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustali warunki gwarancji Kas Chorych na pożyczki długoterminowe.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministrowi Skarbu.

Marszałek;

(—) Trąpczyński.

Prezydent Ministrów

(—) L. Skulski.

Minister Pracy i Opieki Społecznej.

(—) Peplowski.

Minister Skarbu;

(—) W. Grabski.

[Dz. Ustaw. № 26 z d. 27/III 1920 r. poz. 157]

Rozporządzenie Urzędu walki z lichwą i spekulacją.

W celu zapobieżenia narostowi kosztów z powodu zbędnego pośrednictwa, a zarazem ograniczenia ilości osób nie pracujących produkcyjnie, zarządza się na podstawie Dekretu Naczelnika Państwa z dnia 11 stycznia 1919 roku co następuje:

1) Hurtownicy mogą nabywać towar tylko od importerów lub wytwórców i oddawać go tylko detali-
stom.

2) Detaliści mogą nabywać towar tylko od hurtowników, importerów, lub wytwórców i muszą go oddawać wprost w ręce konsumentów i to tylko w ilościach, odpowiadających potrzebom gospodarstwa domowego.

3) Każdy handlujący musi na żądanie organów władzy wskazać dokładnie swego dostawcę i cenę, którą zapłacił, a także wykazać dokąd oddał swój zapas towarów.

4) Nieprzestrzeganie tych norm karane będzie w drodze administracyjnej aresztem do trzech miesięcy i grzywną do 50.000 marek.

5) Nieznajomością przepisów niniejszych, a odośnie do p. 3 nieznajomością dostawcy lub odbiorcy albo zapomnieniem, tłumaczyć się nie można.

Szef Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją (—) Ptaś

Warszawa, d. 27 marca 1920 r.

Zarządzenie Prezydenta Ministrów w sprawie nominacji członków Głównej Rady Statystycznej.

W wykonaniu art. 10 c, d, e, Statutu Głównego Urzędu Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. № 85 poz. 464) zarządzam, co następuje:

1. Upoważnia się na lat trzy magistraty miast: Warszawy, Krakowa, Lwowa, Poznania, Wilna i Łodzi do wysłania po jednym przedstawicielu do Głównej Rady Statystycznej.

W wypadku, gdyby przedstawiciel magistratu nie mógł uczestniczyć w posiedzeniach Głównej Rady Statystycznej, bierze w nich udział zastępca.

Przedstawiciele i ich zastępcy mają mandat roczny od 1 stycznia do 31 grudnia liczyć się mający.

O wyznaczeniu przedstawiciela i jego zastępcy zawiadomi Magistrat bezpośrednio Główny Urząd Statystyczny w ciągu 2-ch tygodni od ogłoszenia niniejszego zarządzenia.

O ile w ciągu 15 dni po upływie roku kalendarzowego Magistrat nie zawiadomi Głównego Urzędu Statystycznego o nominacji nowego przedstawiciela, względnie jego zastępcy, mandat przedstawiciela dotychczasowego, względnie jego zastępcy, przedłuża się na rok następny.

II. Upoważnia się następujące stowarzyszenia społeczne i gospodarcze do wysłania do Głównej Rady Statystycznej na rok 1920 wska-

zanej poniżej liczby delegatów oraz ich zastępców;

a) Stowarzyszenia rolnicze:

1) Centralne Towarzystwo Rolnicze w Warszawie: jednego delegata i jednego zastępcy;

2) Związek Kółek Rolniczych Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie: jednego delegata i jednego zastępcy.

3) Małopolskie Towarzystwo Rolnicze w Krakowie: jednego delegata; zastępcę jego wybiera Towarzystwo Gospodarskie we Lwowie.

4) Centralne Towarzystwo Gospodarskie w Poznaniu: jednego delegata; zastępcę jego wybiera Patronat Kółek Rolniczych w Poznaniu.

5) Patronat Kółek Rolniczych dla Prus Królewskich: jednego delegata; zastępcę jego wybiera Towarzystwo Rolniczo-Ekonomiczne dla Prus Królewskich.

6) Aż do czasu przyłączenia Śląska Cieszyńskiego, Towarzystwo Rolnicze dla Księstwa Cieszyńskiego: jednego delegata i jednego zastępcy,

b) Stowarzyszenia przemysłowe:

1) Towarzystwo Przemysłowców w Warszawie: trzech delegatów i trzech zastępców. Po przyłączeniu Śląska Górnego jeden z mandatów Towarzystwa Przemysłowców przechodzi na przemysłową organizację Śląska, upoważnioną przez Prezydenta Ministrów.

2) Izbę Handlową i Przemysłową we Lwowie: jednego delegata; zastępcę jego wybiera Izba Handlowa i Przemysłowa w Brodach.

3) Izbę Handlową i Przemysłową w Krakowie: jednego delegata; zastępcę jego wybiera Izba Handlowa i Przemysłowa w Bielsku.

4) Związek Towarzystw Przemysłowych w Poznaniu: jednego delegata i jednego zastępcy.

c) Stowarzyszenia Robotnicze:

1) Centralną Komisję Klasowych Związków Zawodowych: dwóch delegatów i dwóch zastępców.

2) Polskie Zjednoczenie Zawodowe w byłej dzielnicy pruskiej: dwóch delegatów i dwóch zastępców.

3) Polskie Zjednoczenie Zawodowe w Warszawie (Polskie Związki Zawodowe): jednego delegata i jednego zastępcy.

4) Polskie Zjednoczenie Zawodowe Robotników Chrześcijańskich w Polsce: jednego delegata i jednego zastępcy.

O wyznaczeniu przedstawiciela oraz jego zastępcy Zarządy Stowarzyszeń zawiadomią Główny Urząd Statystyczny w ciągu 2-ech tygodni od chwili opublikowania niniejszego zarządzenia.

III. Powołuje się na przeciąg lat trzech na członków Głównej Rady Statystycznej.

Prof. Uniwersytetu Warszawskiego A. Kostaneckiego.

Prof. Uniwersytetu Krakowskiego A. Krzyżanowskiego i K. Kumanieckiego.

Prof. Uniwersytetu Lwowskiego St. Głabińskiego.

Prof. Politechniki Lwowskiej Zb. Pazdro.

Prof. Uniwersytetu Poznańskiego J. Rutkowskiego.

Prof. Uniwersytetu Poznańskiego M. Nadobnika.

Prof. Uniwersytetu Wileńskiego Wł. Zawadzkiego.

Prezydent Ministrów:

(—) **Skulski.**

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie tymczasowych zarządów Kas Chorych oraz kontroli szczegółowej nad gospodarką finansową Kas, które otrzymały zaliczki ze Skarbu Państwa na koszty ich organizacji.

Na mocy art. 1 Przepisów Przechodnich dekretu z dnia 11 stycznia 1919 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby postanawiam co następuje:

Art. 1. Dla zorganizowania Kas Chorych na mocy dekretu z dnia 11 stycznia 1919 r. o obowiązkowym

ubezpieczeniu na wypadek choroby ustanawia się komisarzy Kas Chorych.

Art. 2. Komisarze Kas Chorych mogą zawierać umowy i wszelkie akta prawne z wyjątkiem nabywania obciążania i zbywania nieruchomości

Do nabywania, obciążania, i zbywania nieruchomości komisarze Kas Chorych muszą posiadać specjalne pełnomocnictwo, wystawione przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Prócz powyżej wymienionych komisarze Kas spełniają wszelkie inne czynności kasy, określone w dekreście o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby przepisami o Zarządzie i Radzie Kasy.

Art. 3. Komisarze Kas Chorych sprawują powierzone im czynności do chwili przeprowadzenia wyborów do Zarządu i Rady Kasy oraz ukonstytuowania się tych władz Kasy, nie dłużej jednak, niż przez 6 miesięcy od chwili otwarcia Kasy.

Art. 4. Przy Kasach Chorych, które otrzymały zaliczkę ze Skarbu Państwa na koszty organizacji, Minister Pracy i Opieki Społecznej może ustanowić po ukonstytuowaniu się władz Kasy Chorych, przewidzianych w dekreście z dnia 11 stycznia 1919 r., aż do spłaty powyżej wskazanej zaliczki, specjalnych urzędników, kontrolujących dla wykonywania szczegółowego nadzoru nad gospodarką finansową Kasy

Art. 5. Fundusze, przeznaczone ze Skarbu Państwa na zorganizowanie i uruchomienie Kasy Ghorych, komisarze Kasy otrzymują z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. W tym celu komisarze Kas Chorych winni przedstawić Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej wnioski w formie odpowiednich preliminarzy.

Art. 6. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 30 marca 1920 r. Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej o tymczasowych Zarządach Kas Chorych z dnia 18-go czerwca 1919 r. № 141

„Monitor Polski“ z dnia 27-go czerwca 1919 r.

Minister Pracy i Opieki Społecznej.
(—) E. Peptowski.

Warszawa, dn. 27 marca 1920 r.

(Dz. Ust. R. P. № 31 z dnia 12 kwietnia 1920 r., poz. 184),

Kronika Miejska.

— **Żądania pracowników miejskich.** Dnia 6 maja odbyła się konferencja prezydium magistratu z przedstawicielami związków urzędników i robotników miejskich w sprawie żądanej przez nich podwyżki w wysokości 120 proc. Prezydium oświadczyło delegacji, że magistrat, po zbadaniu sytuacji finansowej, doszedł do wniosku, że nie może uwzględnić całkowicie przedstawionych żądań dla następujących przyczyn: wydatki miasta powiększyły się w trójnasób, wpływy natomiast podniosły się w stopniu znacznie słabszym, gdyż rząd bądź odrzuca projekty nowych podatków miejskich, bądź zwleka z zatwierdzeniem takowych. Miasto boryka się z niesłychanymi trudnościami finansowymi i podobnego kryzysu nie przeżywało dotychczas. Na najbardziej palące wydatki brak funduszy. W dodatku rząd zalega ze zwrotem należnych miastu stu kilkudziesięciu milionów świadczeń wojennych. W tych warunkach magistrat nie może konkurować z firmami przemysłowymi, które mają możliwość pokrycia zwiększonych wydatków przez podniesienie cen towaru. Skazany on jest na korzystanie z pożyczek, udzielanych przez rząd. Wobec tego prezydium proponuje podwyżkę tymczasową w wysokości 50 proc., wyrażając nadzieję, że urzędnicy i robotnicy zadowolnią się nią z uwagi na oplakany stan finansowy miasta, do czasu, aż nastąpi sanacja w tym kierunku. Zwrócono uwagę delega-

cji związków na fakt, że zarobki urzędników i robotników miejskich są wyższe w Łodzi, aniżeli w Warszawie. To samo da się powiedzieć o robotnikach, zatrudnionych przy rządowych robotach publicznych.

Prezydium zaapelowało do uczuć obywatelskich urzędników i robotników, oświadczając zarazem, że gdyby doszło do konfliktu, magistrat, nie chcąc brać odpowiedzialności, będzie zmuszony wyciągnąć z tego faktu odpowiednie konsekwencje.

W sprawie tej magistrat wysłał depeszę do ministra spraw wewnętrznych, do ministra skarbu, do posłów łódzkich, oraz do wojewody łódzkiego, bawiącego podówczas w Warszawie. Delegaci oświadczyli, że nie mając pełnomocnictw dla powzięcia decyzji w tej sprawie, zwołają specjalne zebranie ogółu pracowników, na którym będą przedyskutowane warunki magistratu.

— **Stanowisko urzędników wobec propozycji magistratu.** Na odbytem dnia 11 b. m. w Sali Stow. Handlowców zebraniu ogólnem członków Związku Zawodowego Urzędników Miejskich zapadła rezolucja zaproponowana przez Zarządy Związków Urzędników, robotników, szpitalników i odkażaczy domagająca się zrealizowania żądań zawartych w memorjale Związków w ciągu 5 dni pod groźbą przystąpienia do bezrobocia w dniu ustalonym przez komitet strajkowy.

— **Delegacja Magistratu u Wojewody.** W środę, dn. 12 maja udała się do Wojewody łódzkiego delegacja Magistratu złożona z pp. prezydenta Rzewskiego, wiceprezydentów Fatersona i Wojewódzkiego, ławnika inż. Klocmana i posła Fichny. Delegacja złożyła memorjał w sprawie odrzucenia przez Min. Skarbu całego szeregu projektów podatkowych Magistratu i wynikających ztąd dla miasta trudności finansowych. Delegacja jednocześnie przedstawiła materiały tyżący się bezprawnego

zarządzenia Urzędu Elektryfikacyjnego, który bez zezwolenia miasta, podwyższył samowolnie opłatę za siłę i światło. P. Wojewoda przyrzekł jak najenergiczniejsze poparcie zgłoszonych przez Magistrat postulatów.

— **Z Urzędu do Walki z Lichwą.** Naczelnik Oddziału łódzkiego Urzędu do Walki z Lichwą i Spekulacją dr. Grabowski, zwrócił się do Magistratu z listem, w którym zawiadamia, że objął kierownictwo łódzkiego oddziału tegoż urzędu. Wychodząc z założenia, że tylko łączny wysiłek wszystkich organów władzy zdoła skutecznie przeciwdziałać szalejącej hydrze paskarstwa dr. G. prosi Magistrat o współdziałanie i pomoc w spełnieniu powierzonego mu zadania. Magistrat w przychylny odpowiedzi oświadczył, że będzie najenergiczniej popierał wszelkie zamierzenia Urzędu w walce z wyzyskiem, którego ofiarą są szerokie warstwy ludności oraz wyraził przekonanie, że pod kierunkiem dr. Grabowskiego Urząd spełni pokładane w nim nadzieje.

— **O żywność dla Łodzi.** Magistrat wysłał do warszawskiej dyrekcji kolei państwowych depeşe następującej treści: Inspekcja kolejek dojazdowych kujawskich we Włocławku nie podstawiła nam wagonów wążkotorowych pod kartofle, tłomacząc się brakiem dyspozycji. Prosimy o jaknajszybszą interwencję w tej sprawie, gdyż kilkadziesiąt wagonów leży na polu na deszczu i gnije podczas kiedy w Łodzi głód.

— **Gorszące sceny przed szpitalem.** Lekarz naczelny Urzędu Sanitarno - Obyczajowego ppor. dr. Stanisławski zwrócił się do Magistratu z raportem w sprawie gorszących scen, jakie mają miejsce przed szpitalem Marji Magdaleny dla chorych prostytutek. Magistrat przesłał odpis listu do naczelnika policji państwowej z prośbą o postawienie specjalnego posterunku przed szpitalem.

— **Rozbudowa sieci kolejowej.** Kierownik Oddziału Zabudowy Mia-

sta inż. Goldberg przedstawił Magistratowi memoriał w sprawie rozbudowy sieci kolejowej w okręgu łódzkim oraz ustalenia miejsc dla dworców kolejowych. Memoriał ten ze względu na nader cenny materiał użytkowany będzie przez Wydział Budowlany, który opracowuje już odpowiednie plany.

— **Z Urzędu Stanu Cywilnego.** Wobec niepomiernego wzrostu rejestracji związków małżeńskich zawartych według obrzędu religijnego przed kilkunastu laty, oraz urodzeń, których liczba dochodzi do 600 miesięcznie, przyczym ojcowie częstokroć meldują odrazu po kilkoro dzieci z wieloletnim opóźnieniem, przewodniczący Urzędu, prezydent Rzewski polecił duchowieństwu sekt i gmin wyznaniowych obowiązkowe dostarczanie tygodniowych wykazów o poczynionych zapisach ślubów, urodzeń i zgonów.

— **Miejski podatek od dochodu za rok 1918.** Miejski Urząd Sekwestracyjny wkrótce rozpoczyna przymusowe ściąganie podatku od dochodu za rok 1918-y. W celu oszczędzenia kosztów sekwestracyjnych zaleca się płatnikom natychmiastowe uiszczenie tegoż podatku w Miejskiej Kasie Podatkowej, Plac Wolności № 14, okienko № 14.

— **Żądania pracowników gazowni.** Pracownicy Gazowni miejskiej zwrócili się do zarządu z żądaniami ekonomicznymi, w których domagają się podwyżki płacy o 200 proc: od zasadniczej pensji wraz z dodatkiem drożyznianym; opłaty wpisowe go za każde dziecko uczęszczające do szkoły, podwyższenie odsetek z 7 i pół do 10 proc. do kasy urzędniczej oraz rozciągnięcie praw kasy przezorności i na robotników.

Termin zastosowania powyższych żądań oznaczono od 14 kwietnia r. b.

— **Dochodzenie w sprawie katowania uwięzionego Morgentala.** Stosownie do uchwały Rady Miej-

skiej wzywającej Magistrat do interwencji w sprawie katowania aresztowanego sekretarza Związku Włóknistego, Morgentala, prezydent Rzewski wręczył odpowiedni memoriał wraz z uchwałami Rady panu prokuratorowi Ingerslebenowi i zastępcy wojewody p. Grapichowi. W sprawie powyższej wszczęto dochodzenie.

— **Delegacja socjalistów niemieckich w Łodzi.** Dnia 6 maja Prezydent Magistratu przyjął bawiącą w Łodzi delegację niezawisłych socjalistów niemieckich, która jak wiadomo przybyła do kraju w celu zaznajomienia się z panującymi u nas stosunkami. Z Magistratu delegacja udała się w towarzystwie prezydenta i kilku radnych na groby poległych bojowników, którym złożyła w hołdzie wieniec z napisem: „bohaterom rewolucji, od niezawisłej S. D.“. Jeden z delegatów w krótkim przemówieniu uczcił pamięć poległych, podkreślając jednocześnie zasługi proletariatu polskiego w walce o wolność.

— **Odpowiedzialność urzędników komunalnych.** Magistrat otrzymał drogą urzędową wyjaśnienie na mocy którego „Ustawa z dnia 30 stycznia r. b. w przedmiocie odpowiedzialności urzędników za przestępstwa popełnione z chęci zysku“ stosuje się również i do urzędników komunalnych. Jak wiadomo wzmiankowana ustawa przewiduje w razie udowodnienia przestępstwa karę śmierci.

— **O uzupełniające wybory posłów do Sejmu od miast.** Złożony został do Sejmu przez posła A. Suligowskiego wniosek w sprawie uzupełniających wyborów posłów do Sejmu od większych miast. W motywach wniosko dawcy powołują się na to, że dwa tylko miasta Warszawa i Łódź wybierały swoich posłów do Sejmu, inne zaś miasta brały udział w wyborach łącznie z

ludnością wiejską, wskutek czego nie posiadają odpowiedniego do swojej ludności przedstawicielstwa w Sejmie.

Wnioskodawcy nadmienią, że od czasu wyborów skutkiem reemigracji dobrowolnych i przymusowych emigrantów, ludność miast znacznie się powiększyła; dotyczy to przede wszystkim Warszawy, gdzie znaczny przyrost ludności przypisać należy także i tej okoliczności, że Warszawa stawszy się stolicą i siedziskiem władz centralnych z natury rzeczy przyciąga zaczęła znaczną ilość sił ze wszystkich dzielnic Polski. Według projektu Warszawa wybrałaby prócz dotychczasowych 16 posłów jeszcze 4, większe miasta a mianowicie Lwów, Kraków, Poznań, Łódź, Lublin, Częstochowa, Sosnowiec i Białystok — po jednym. W sprawie tej dyrektor biura Sejmowego zwrócił się do Magistratu z prośbą o zakomunikowanie swojej opinii. Magistrat odpowiedział, że aczkolwiek nie jest zainteresowany w sprawie nadania większym miastom prawa wyboru jednego posła niezależnie od udziału w wyborze posłów razem z powiatami, niemniej uważa za wskazane nadanie większym miastom możności wypowiedzenia się za pośrednictwem własnych wyłącznych przedstawicieli. Reforma jednak zdaniem Magistratu może znaleźć zastosowanie przy ponownych ogólnych wyborach do Sejmu.

— **Związek miast okręgu gospodarczego łódzkiego.** Z inicjatywy Oddziału Budowlanego odbyła się w piątek dnia 14 maja w sali posiedzeń Rady Miejskiej narada w sprawie zorganizowania specjalnego związku dla sporządzania planów zabudowy okręgu gospodarczego łódzkiego. Projekt statutu związku opracował kierownik Oddziału Zabudowy Miasta inż. Goldberg. Związek powyższy organizuje się na skutek zarządzenia Min. Robót Publicznych dotyczącego przymusowej regulacji miast okolicznych, której centralą ma być Łódzki Oddział Zabudowy

Miasta. Zarządzenie powyższe obejmuje: Łęczycę, Ozorków, Zgierz, Aleksandrów, Konstantynów, Łask, Pabjanice, Rzgów, Tuszyn, Tomaszów, Koluszki, Brzeziny, Stryków, Chojny, Bruss, Widzew i Radogoszcz. Wszystkie wyżej wymienione miasta i osady wejdą w skład projektowanego związku, który ma za zadanie opracowanie planów dotyczących zabudowy miast, czuwanie nad wprowadzeniem w życie odnośnych projektów ze szczególnem uwzględnieniem warunków gospodarczych, technicznych, zdrowotnych, administracyjnych, społecznych, historycznych i estetycznych. Przedstawiciele do projektowanego związku delegują sejmiki, rady miejskie, lub gminy.

— **Narada w Min. Skarbu w sprawie sanacji finansów miejskich.** W czwartek odbyła się w Ministerstwie Skarbu narada z udziałem przedstawicieli Magistratu w sprawie katastrofalnego położenia finansowego miasta. Przedstawiciel Ministerstwa oświadczył delegacji, że Ministerstwo celem sanacji finansów miejskich opracowuje projekt systemu podatkowego dla miast. Projekt ten ma być wkrótce wniesiony do Sejmu.

Ministerstwo wyasygnowało częściową zapomogę miastu pod warunkiem, że płace urzędników i pracowników miejskich, które są wyższe w Łodzi niż w Warszawie, będą zrównane z płacami urzędników państwowych. Ministerstwo jest zdania, że płace urzędników komunalnych winne być ujednostajniane automatycznie, w miarę podwyższania pensji urzędnikom państwowym. Jednocześnie delegacja złożyła memorjał w sprawie systematycznego odrzucania przez Ministerstwo Skarbu projektów podatkowych miasta oraz przeciwko bezprawnemu podwyższeniu opłaty za siłę i światło przez Urząd Elektryfikacyjny.

(Teksty wzmiankowanych memorjałów podajemy na innem miejscu.)

Z całej Polski.

Zjazd w Brześciu.

Zjazd delegatów z Zarządów gmin i miast województwa Brzeskiego odbył się w Brześciu. Po nabożeństwie w kościele zjazd zagałi wojewoda p. J. Jeśman. Omówiono na nim sprawy samorządu, rolnę, odbudowy, uprawy odlogów, hodowli koni i bydła, kwestję nasion, aprowizacji dróg i komunikacji, zdrowotności, oświaty, opieki społecznej i bezpieczeństwa publicznego. Po zakończeniu obrad postanowiono wystosować odpowiednie depesze do Naczelnika Państwa i do Sejmu.

Ludność Lublina.

Według spisu jednodniowego, zarządzanego przez władze okupacyjne austriackie, Lublin liczył 81,198 mieszkańców, obecnie według danych biura meldunkowego, ludność Lublina wynosi 107 tysięcy mieszkańców.

Protest Rady m. Zamościa.

Na posiedzeniu odbytem dnia 6 maja rada miejska postanowiła jednogłośnie wyrazić gorący protest przeciwko pozbawieniu miast prawa udziału w podatku dochodowym, bowiem tylko wydatny udział miast w tym podatku może uchronić je od grożącej ruiny finansowej.

Obowiązkowy wykład języka polskiego w Gdańsku.

Gdańsk, 8 maja (PAT) Magistrat tutejszy przedłożył Radzie miejskiej wniosek o zaprowadzeniu w szkołach wyższych i średnich, oraz na próbie w kilku szkołach powszechnych obowiązkowego wykładu języka polskiego. W umotywowaniu wniosku zaznacza magistrat: Stosunek Gdańska do Polski wymaga, ażeby część naszych szkół dawała możliwość młodzieży nauczenia się języka polskiego. Do zarządu szkół nadeszło ze strony rodziców wiele próśb o wprowadzenie do szkół języka polskiego, co skłoniło magistrat gdański do złożenia tego wniosku.

Licytacje przymusowe.

W srodę dnia 19 maja 1920 r. odbędą się licytacje za gotówkę przy następujących ulicach.

Między godziną 9 a 4 przed poł. ul. Ciemna 21 (Radoszcz), Modra 9, Złota 48, Spacerowa 22 (Bałuty), Łagiewnicka 12. Długa 23, Cegielniana 26, Zakątna 17.

W czwartek dnia 20 maja 1920 r. odbędą się licytacje za gotówkę przy następujących ulicach.

Między godziną 9 a 4 przed południem ul. Północna 16, Sienkiewicza 39, Zielona 57, Kilińskiego 143, Kilińskiego 175, Nawrot 98, Radwańska 11, Przędzalniana 61, Wysoka 11.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Ogłoszenie.

Bezpłatne przymusowe szczepienie ospy ochronnej odbędzie się dnia 20, 21, i 22 maja 1920 roku między godz. 8-mą rano a 2-gą po poł. w następujących lokalach: Zgierska № 54 Konstancyńska № 4. Piotrkowska № 284. Rokicińska № 1.

Uchylenie się od obowiązku szczepienia bez żadnego powodu pociąga za sobą karę pieniężną w wysokości do 200 mk. polskich, lub karę aresztu do dni 14.

M A G I S T R A T
Wydział Zdrowotności Publicznej.

Szmul Opatowski zgubił kartę powołania wydaną w Łodzi.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi, ul. Zawadzka № 7.